

18 ta' Mejju 2020

50/2020

NIFS ĠDID WARA L-COVID-19?

SOMMARJU TAL-OPINION PAPER TAL-KUMMISSJONI AMBJENT

Il-Kummissjoni Interdjoċesana Ambjent (KA) tħoss li, issa li pajjiżna qed jistenna bil-ħerqa li joħroġ mill-kriżi tal-COVID-19, u li bil-mod il-mod jerġa' lura għan-normalità, inkunu boloh jekk nerġgħu mmorru għal dak li konna mdorrijin fih qabel, bħallikieku qatt ma kien xejn – bħallikieku ma tgħallimna xejn minn din l-esperjenza. Il-KA temmen li jeħtieġ nsaħħu d-dixxiplina fuqna nfusna li wrejna waqt l-imxija, biex ilkoll kemm aħna nkunu nifilħu nibqgħu fuq saqajna f'każ li jkollna ngħaddu minn esperjenza simili fil-ġejjieni.

Il-kriżi tal-COVID-19 ġabitna f'sensina dwar kemm aħna vulnerabbli, u dwar x'inhu dak li tassew għandu valur fil-ħajja. Din il-pandemija sabet lil ħafna pajjiżi mhux imħejjija għaliha, bir-riżultat li ħalliet impatti negattivi qawwija fuq l-ekonomija tagħhom, u ħolqot traġedja umana li ħasdet lid-dinja. Jalla dan iservina ta' twissija għal dak li nistgħu niffaċċjaw meta l-impatti tat-tibdil fil-klima, ikkawżati minn żvilupp li mhux sostenibbli, jibdedw jinħassu aktar. Il-Ġnus Maqgħuda appellat lill-gvernijiet sabiex juru l-istess determinazzjoni, impenn u għaqda li ntweriet fil-ġlieda kontra l-pandemija, sabiex tinstab soluzzjoni għall-problema tat-tibdil fil-klima.

Il-KA tinnota għadd ta' fatturi pożittivi li għexna waqt dan iż-żmien diffiċli: mument ta' solidarjetà, ġenerożità, attenzjoni fuq min hu batut u sagrafiċċju personali għall-ġid tal-komunità. Fuq kollox jidher li fhimna kemm il-benesseri tagħna ma jiddependix biss mill-ġid ekonomiku, u li dan mhux biżżejjed biex wieħed igawdi minn kwalità tajba tal-ħajja. Fl-istess ħin hija tikkundanna l-abbużi, f'perjodu hekk vulnerabbli, ta' min għoġbu japprofitta ruħu jew ta' min ried jibqa' jaħseb għal rasu u jagħmel li jrid.

Il-KA temmen li bħalma l-Gvern mexa b'għaqal biex jikkontrolla l-firxa tal-pandemija, issa għandu jiżgura li strategija post-COVID-19 tkun soċjalment ġusta u sostenibbli, ħalli tiżgura li ħadd ma jbati minn tnaqqis fil-kwalità tal-ħajja sabiex b'hekk ma jintilfux il-passi li għamilna 'l quddiem f'dan iż-żmien diffiċli. Din l-istrategija jeħtieġ tipprovdi, l-ewwel u qabel kollox, sostenn ekonomiku direttament lill-komunità (speċjalment lill-persuni li ntlaqtu ħażin bil-kriżi), u mhux lil dawk l-industriji li bil-prattiċi mhux sostenibbli tagħhom, qed inaqqsu l-kwalità tal-ħajja taċ-ċittadini. Dan ifisser li kwalunkwe pakkett ġdid ta' stimolu għal żvilupp ekonomiku għandu jkun marbut ma' kundizzjoni li l-iżvilupp li jsir ikun wieħed sostenibbli u konsistenti mal-pjan tal-Unjoni Ewropea magħruf bħala l-*European Green Deal*.

Proposti ta' proġetti infrastrutturali li mhumiex sostenibbi u li huma maħsuba biss biex jistimolaw b'mod immedjat l-ekonomija, għandhom jiġu mgħarbla bir-reqqa qabel ma jkun hemm deċiżjoni dwarhom. Il-fatt li fi ftit ġimgħat rajna titjib fil-kwalità tal-arja f'pajjiżna jifihilna għajnejna għall-urġenza li minn ekonomija li tisfrutta b'mod xejn għaqli r-riżorsi naturali, ngħaddu għal waħda li tassew tagħti każ tal-patrimonju naturali u urban.

Il-KA tittama li l-awtoritajiet ikomplu jinvestu f'dan il-kapital ambjentali, kulturali u uman ta' pajjiżna, u temmen li l-pożizzjoni tal-Ministru għall-Ambjent, it-Tibdil fil-Klima u l-Ippjanar, Aaron Farrugia, li jappoġġa "ippjanar intelliġenti li joħloq il-ġid mingħajr ma jissagrifika l-ambjent, sabiex inkunu nistgħu noħorġu b'saħħitna u b'suċċess minn din il-kriżi" huwa pass fid-direzzjoni t-tajba.